

КАФЕДРА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС

з дисципліни «Голодомор в дослідженнях, пам'яті та репрезентаціях».

Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень	Курс	II-IV
Ступень освіти	Бакалавр	Семестр	3-7
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	3
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо- професійна програма	Оркестрова майстерність	Лекції	16
	Сольне інструментальне та вокальне виконавство	Семінари	16
	Хорове та оперно- симфонічне диригування	Практичні	-
	Музикознавство та композиція	Індивідуальні	-
		Самостійна робота	
		Семестровий контроль	Залік

Інформація про викладача

**ПІБ,
посада** Харченко Артем Вікторович, доцент

**Профіль
викладач** [http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/
Kharchenko.pdf](http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/Kharchenko.pdf)

а	
e-mail	81archi19@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Голодомор в дослідженнях, пам'яті та репрезентаціях» складений відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів та навчальних планів. В межах курсу слухачам пропонується знайомство, вивчення і практичне застосування новітніх здобутків предметів гуманітарного циклу у проблематиці Голодомору. Курс подано у вигляді тематичних лекцій та семінарських занять. Слухачі ознайомляться з презентацією теми Голодомору в наукових дослідженнях та освітньому процесі, а також з комеморативними практиками Голодомору в Україні та присутності явища Голодомору в колективній пам'яті українського суспільства. В межах курсу здобувачі готують презентації та пишуть есе.

Метою вивчення дисципліни є отримання здобувачами необхідних для фахівця і громадянина знань стосовно явища Голодомору, як наукової проблематики, теми освітнього процесу та гуманітарної трагедії ХХ ст. та вагомого елемента колективної пам'яті українського суспільства.

Згідно з вимогами освітньо-професійних програм здобувачі повинні **знати**:

- концептуальні підходи до аналізу та узагальнення історичних фактів та явищ в проблематиці Голодомору;
- сучасні підходи до вивчення Голодомору;
- основні методи та методологію наукових досліджень (на прикладі підготовки власної презентації)

Уміти:

- концептуально аналізувати історичні джерела та історіографію з теми Голодомору;
- вести дискусії з теми, вміти презентувати власне дослідження;
- володіти методикою історіографічної критики

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних компетентностей**:

- **ЗК1.** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК9.** Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальних (фахових):

- **СК5.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- **СК6.** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- **СК11.** Здатність оперувати професійною термінологією.
- **СК13.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- **СК16.** Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

Програмні результати навчання.

У результаті навчання здобувач освіти повинен:

- **ПРН6.** Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
- **ПРН7.** Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
- **ПРН11.** Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/лекторській/звукорежисерській практичній діяльності.
- **ПРН12.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- **ПРН17.** Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.

Перелік тем

Тема 1. Голод як явище в людській історії. Штучні голоди в ХХ ст.

Тема 2. Голодомор в українській, діаспорній та західній історіографії.

Тема 3. Рефлексії над явищем Голодомору: ідеї Рафаеля Лемкіна, концепція Романа Сербина, нюанси від С. Кульчицького, позиція російської історіографії.

Тема 4. Українське суспільство в період Голодомору: чоловік, жінка, дитина.

Тема 5. Економіка Голодомору: торгсин, експорт зерна.

Тема 6. Меморіалізація Голодомору в Україні, регіональна специфіка.

Тема 7. Пам'ять про Голодомор в українському суспільстві.

Тема 8. Система сиротинців в УСРР в період Голодомору: насильницьке переміщення дітей, як геноцидна практика.

Тема 9. «Звичайні виконавці» сталінського Голодомору: проблема відповідальності.

Тема 10. Тема Голодомору в культурних репрезентаціях.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, семінарські/індивідуальні заняття та самостійна робота, есе, презентація.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger тощо.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно	FX
1–34	Незадовільно	F

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

90–100 балів. Здобувач цілком володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних та письмових відповідей, зміст теоретичних питань розкриває усебічно, практичні завдання виконує правильно, використовуючи при цьому надану літературу.

82–89 балів. Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, достатньо повно його викладає під час усних доповідей та письмових відповідей, здебільшого розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому надану літературу. Висвітлення деяких питань не відзначається достатньою глибиною та аргументованістю, здобувач припускається окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок.

75–81 балів. Здобувач загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей. Відповіді не містять результатів глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та

аргументації. Здобувач припускається окремих суттєвих неточностей та незначних помилок.

64–74 балів. Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, припускається суттєвих неточностей.

60–63 балів. Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його поверхово, без аргументації та обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, припускається суттєвих неточностей.

35–59 балів. Здобувач недостатньо володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних та письмових відповідей, припускається суттєвих помилок.

1–34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, мистецьких конкурсах та фестивалях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Викладання дисципліни відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність».

Рекомендована література

1. Magocsi P. R. *A History of Ukraine: the Land and Its People*. Toronto : University of Toronto Press, 2010. 896 p.
2. Plokhy S. *The Gates of Europe: a History of Ukraine*. New York : Basic Books, 2015. 432 p.
3. *Women and the Holodomor-Genocide: victims, survivors, perpetrators*. Ed. Victoria Malko. Fresno: The press at California State University. 2019.
4. Yekelchuk S. *Stalin's Empire of Memory*. Toronto : University of Toronto Press, 2004. 231 p.
5. Ассман А. *Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті*. Київ : Ніка-Центр, 2016. 440 с.

6. Горох М., *Золото – державі! Торгсин у радянській Україні, 1931-1936.* Київ : HREC PRESS, 2020.
7. Грицак Я. *Нарис історії України.* Київ : Yakaboo Publishing, 2019. 656 с.
8. Касьянов Г. *Danse macabre: голод 1932-1933 років у політиці, масовій свідомості та історіографії* : монографія. Київ : “Наш час”, 2010. 271 с.
9. Кісь О., Українські жінки в умовах Голодомору: безправність vs дієздатність. Сайт *Україна модерна*. Публікація від 04.11.2018. <https://uamoderna.com/md/kis-women-holodomor>
10. Маттінглі Д., «Жінки в колгоспах – велика сила»: хто вони – українські призвідниці Голодомору? Сайт *Україна модерна*. Публікація від 20.09.2018. <https://uamoderna.com/md/mattingly-women-in-kolkhoz>
11. *Українські жінки у горнилі модернізації* / за ред. О. Кісь. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2017. 304 с.
12. Харченко А., «...потрібні більш кваліфіковані робітники»: колективний портрет персоналу сиротинців напередодні Голодомору. Сайт *Україна модерна*. Публікація від 05.01.2019. <https://uamoderna.com/md/kharchenko-orphans>
13. Харченко А., Сучасна українські історіографія Голодомору: студії та дослідники. Історіографічні дослідження в Україні, 2017. С. 187-219.
14. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ : Критика, 2007. 375 с.